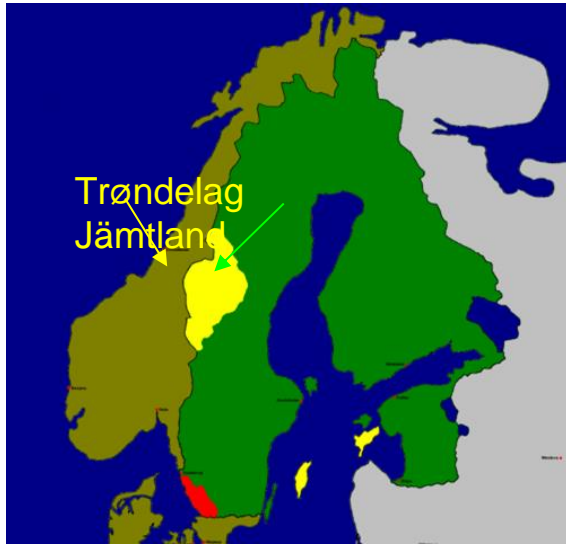

Зміни кордонів

Регіон Ємтланд був завойований Данією-Норвегією у 1178 році. Незважаючи на кілька спроб Швеції повернути собі цей прикордонний район, Ємтланд тривалий час залишався під владою Норвегії тривалий час, аж до окупації в ході війни Ганнібала (1643-1645). Мешканці Ємтланду - ємти, за допомогою норвежців продовжували чинити опір шведським військам. Врешті, Швеція перемогла у війні, і в результаті Бремсебурського договору 1645 року, Ємтланд офіційно увійшов до складу Швеції.

Бремсебурський мирний договір 1645 року (ілюстрація Каспера Холла): Коричневим позначено: Данія-Норвегія; Зеленим: Швеція; Жовтим: провінції Ємтланд, Хар'єдален, Ідре і Сарна (та острови Готланд і Езель у Балтійському морі), які відійшли до Швеції. Червоним: провінція Халланд, передана на 30 років.

Сильні культурно-етнічні зв'язки ємтів з норвезько-данським королівством спонукали їх неодноразово підтримувати походи норвезької армії в Ємтланд проти шведів, оскільки значна частина населення Ємтланду продовжувала асоціювати себе саме з норвежцями.

Після окупації, одразу було розпочато процес інтеграції ємтів - 24 грудня 1645 року королева Швеції Крістіна II видала відповідну постанову, спрямовану на мешканців Ємтланду. Шведська регентша була сповнена рішучості налагодити добрі стосунки з новими співвітчизниками та інтегрувати їх у шведську державну систему.

Незважаючи на зусилля Швеції, Данія-Норвегія продовжувала спроби повернення Ємтланду після Бремсебурського договору: під час дансько-шведської війни 1657 року, коли ємти вітали норвежців як визволителів та ще раз у 1677 році. Однак, ще одна перемога шведів закінчилась процесами жорсткої асиміляції і, як результат – віддаленням ємтів від Тронделагу.

Врешті, Швеція зосередилась на обороні провінції, що мало значний вплив на фермерів Ємтланду, які були обтяжені відповідальністю ресурсного забезпечення. Однак, в рамках переговорного процесу 1688 року, ємтам вдалося домогтися укладення договору, в якому зазначалося, що вони зобов'язані захищати лише власні землі. Врешті, у 1699 році ємти отримали шведське громадянство, що зробило їх повноправними громадянами Швеції.¹²

¹ SNL (2023) "Бромсебро". Отримано з: <https://snl.no/Br%C3%B6msebro> (26.04.23).

² Ундгайм, Ховард (2019): *Jemtlands forsvenskning Svensk integrasjon av Jemtland cirka 1645-1700*

Відвойовування Східного Тронделагу

Цілком можливо, що нащадки фермерів - студенти-аграрії з Тронделагу - одні з небагатьох, хто все ще плекає надію на возз'єднання Ємтланду з Норвегією. Незважаючи на гумористичний підтекст, вони і наразі силяться реінтегрувати регіон, між собою називаючи його "Східний Тронделаг". Ці студенти належать до "Спілки Трондерса" (СТ, Trønders Union)

- студентської профспілки сільськогосподарського коледжу в Есі, і борються за свою ідею з моменту свого заснування в 1903 році. Під час канікул, вони постійно збираються разом: прагнучи повернути "свою землю", вони поступово (по одному каменю) за раз переміщують на схід прикордонний кам'яний курган – показник проходження лінії державного кордону.

Норвезький прикордонний кам'яний курган

Незламність

СТ наполягає на постійному (тривалому) членстві учасників, навіть при завершенні їхнього навчання в коледжі, а це означає, що в деякі роки кількість активістів налічувала кілька сотень. Свого часу, їм вдалось пересунути прикордонний знак на кілька кілометрів вглиб Шведської території, адже угода між Норвегією та Швецією від 14 липня 1950 року встановлює правила щодо демаркації та моніторингу державного кордону та його перегляд раз на 25 років.³ Так, у 1995 році шведська влада оштрафувала членів СТ за вирубку дерев, спробу перенесення лінії кордону, а також за перенесення національного символу.

"Поліції наші дії не сподобались. Але в боротьбі за те, що має значення, доводиться чимось жертвувати."

- Член СТ Ерік Стрікерт -

Члени спілки перестали вирубати дерева в лісі, але продовжили переносити каміння з прикордонного кургану.

Про це йдеться у статуті СТ: *"Протягом багатьох років СТ бореться за те, щоб знову включити Східний Тронделаг до складу Норвегії. Наша мета - повернути "Східний*

³SNL (2023). "Ріксгренсен". Онлайн. Отримано з: <https://snl.no/riksgrensen> (26.04.23)

Тронделаг"! Ми ніколи не схвалювали мир у Бремсебро 1645 року. Але ми пропонуємо альтернативу шведам: забрати Берген⁴ в обмін на наші вимоги."⁵

Боротьба триває...

Ще з однією спробою переміщення лінії кордону з боку СТ стало встановлення знаку округу "Ост-Тронделаг". Поліція звинуватила дорожнього менеджера, але ніхто, окрім «студентів-завойовників», не претендував на колишню норвезьку територію.

TRØNDERNES FAGFORENING

Логотип TF

Знак округу Ост-Тронделаг на кордоні з округом Ере в Емтланді, з символом округу, дуже схожим на логотип студентської профспілки. (Фото: СТ)

У 2006 році найпопулярніша інтернет-газета Норвегії VG написала статтю про діяльність СТ на кордоні. Член СТ Аня Готваслі тоді заявила наступне: "Ми не здаємося, поки не досягнемо мети. Але нам потрібно більше часу." (Фото: Томас Андреассен, VG).

⁴Берген - друге за величиною місто Норвегії, розташоване на південно-західному узбережжі, за 761 кілометр від норвезького кордону з Йемтландом.

⁵ Trøndernes Fagforening (1903) "Vårres kampsaka" *Статут*. Отримано з: <https://www.karsken.no/Kampsakan> (26.04.23).

Фотографії на нинішній веб-сторінці студентської спілки демонструють, що ці студенти все ще збираються на кордоні Тронделаг-Швеція, зберігаючи певний рівень конфіденційності, коли справа доходить до обговорення «специфіки їх діяльності». В електронному листі, надісланому в «Апенхет» від 28 квітня 2023 року, анонімний представник СТ пояснив, що інформація про їхній прикордонний проєкт є конфіденційною. Можна припустити, що вони все ще прагнуть досягти цілей, викладених у статуті спілки. Однак їх основна мотивація з відвоювання Ємтланду, окрім бажання "повернути те, що колись було нашим", певно, таки має чітко виражене почуття гумору.

Скріншоти з поточної веб-сторінки СТ, що показують нещодавні зібрання на кордоні між Тронделагом і Ямтландом (Фото: СТ).